

درون گرونیکا پابلو پیکاسو چه می گذرد؟

7 آذر 1395

پابلو پیکاسو برای نشان دادن خشم خود از جنگ و ویرانی‌هایی که برجا می گذارد اثری خلق کرد که مرتبط با جنگ گرونیکا اسپانیا بود که در این مطلب به تحلیل و بررسی این اثر و جزئیات آن می پردازیم.

امروزه بهترین راه برای نشان دادن اعتراض علیه جنگ چیست؟ شما چطور می‌توانید بر بیشترین تعداد مردم تاثیر بگذارید؟ پابلو پیکاسو، در سال 1937، اعتراض و خشم خود را نسبت به جنگ در نقاشی بزرگ دیواری خود به نام گرونیکا نشان داده است، که این نقاشی در نمایشگاه بزرگ پاریس برای میلیون‌ها بازدیدکننده به نمایش درآمد. این نقاشی به عنوان قدرتمندترین نماد و اعلان ضد جنگ در قرن بیستم معروف شد و هنوز هم این حس در آن به قوت خود باقی است.

نمادهای ضد جنگ

قدرت احساسی بسیاری از نقاشی‌ها بخاطر اندازه‌های بسیار بزرگ آن‌ها (تقریباً چیزی به بلندی 11 فوت و عرض 25 فوت) است. نقاشی که از گرونیکا می‌بینید یک نقاشی جدا شده فضایی نیست، بلکه به نظر می‌رسد که می‌خواهد اطراف شما را احاطه کند و شما را در وقایع و نقش‌های بزرگتر زندگی واقعی غرق کند. همچنین اندازه بزرگ آن و تصاویر و نمادهای متعددی که بکار برده به سنت‌های قدیمی نقاشی‌های تاریخی اروپایی اشاره دارد. این نقاشی چیزی متفاوت است چون پذیرش قهرمانانه جنگ را به چالش می‌کشد. پس چرا پیکاسو این نقاشی را کشید؟

ماموریت

در سال 1936، پیکاسو (او اسپانیایی بود) توسط دولت جدید جمهوری اسپانیا مامور شد تا در نمایشگاه بین‌المللی سال 1937 پاریس برای غرفه کشور اسپانیا یک نقاشی بکشد. موضوع اصلی نمایشگاه جشنواره تکنولوژی‌های مدرن بود، اما پیکاسو نقاشی با موضوع کاملاً واضح سیاسی کشید، موضوعی که او تا آن زمان علاقه کمی به آن نشان داده بود. چه اتفاقی برای الهام بخشیدن به او افتاد؟

جنایات علیه بشر. یک اثر جنگ

در سال 1936، بین دولت جمهوری خواه دموکرات و نیروهای فاشیست به رهبری ژنرال فرانسیسکو فرانکو یک جنگ داخلی در اسپانیا شروع شد که قصد براندازی آن‌ها را داشت. نقاشی پیکاسو براساس واقعه 27 آوریل 1937 است، زمانی که نیروهای قدرتمند هوایی به رهبری هیتلر برای حمایت از ژنرال فرانکو، دهکده کوچک گرونیکا در شمال اسپانیا را بمباران کردند. شهری که هیچ جایگاه استراتژیکی نداشت. این اولین بمباران کامل هوایی مردم غیر نظامی بود. یک مأموریت آموزشی وحشیانه که برای آزمایش روش‌ها و تاکتیک‌های جدید نظامی و برای ترساندن و ارعاب نیروهای مقاومت بود. برای بیش از سه ساعت، 25 جنگنده حدود 11000 پوند بمب‌های منفجر شونده و آتش‌زا را بر روی دهکده ریختند و آن را به ویرانه‌ای تبدیل کردند. بیش از 20 جنگنده هوایی، مردم غیر نظامی بی دفاعی را که در حال فرار بودند به توپ بستند. خرابی و ویرانه‌ها وحشتناک بود. آتش سه روز شعله ور بود. هفتاد درصد شهر نابود شد و یک سوم جمعیت یعنی حدود 1600 نفر از افراد غیرنظامی مجروح و یا کشته شدند.

پیکاسو اخبار را شنید

در یکم می سال 1937، اخبار این جنایت به پاریس هم رسید. گزارش‌های شاهدان عینی در صفحات اول همه روزنامه‌های داخلی و بین‌المللی قرار گرفت. پیکاسو نیز از خبرهای خرابی و مرگ وحشت‌زده و شوکه شده بود و با دولت جمهوری وطنش همدردی می‌کرد. در واقع گرونیکا واکنش عملی او و همین‌طور لوح یادبودی از این قتل عام وحشیانه است. بعد از صدها طرح و تصویر، سرانجام این نقاشی در عرض یک ماه آماده و به غرفه اسپانیا در نمایشگاه پاریس ارسال شد تا در معرض دید عموم قرار بگیرد. همراه این نقاشی چند فیلم مستند و خبری و عکس‌هایی از وحشیگری‌های فاشیست در خلال جنگ داخلی نیز ارسال شد. در غرفه اسپانیا، مردمی که انتظار اخبار تکنولوژی را داشتند با دیدن مردم رنج دیده شوکه شدند. بعدها در سال 1940 وقتی که پاریس توسط آلمان‌ها اشغال شد، یک افسر نازی کارگاه پیکاسو را دید و وقتی در مقابل این نقاشی ایستاده بود پرسید چه کسی این اثر را خلق کرده است؟ پیکاسو نیز در پاسخ گفت: شما خلق کردید.

مسافر دور دنیا

بعد از پایان نمایشگاه پاریس، دولت اسپانیا این نقاشی را با یک تور بین‌المللی به دور دنیا فرستاد تا هم مردم جهان را از این جنگ آگاه کند و هم برای آوارگان این کشور و کسانی که در این جنگ آسیب دیده بودند، کمک‌های مالی جمع‌آوری کند. این نقاشی تمام دنیا را گشت و حتی به موزه هنرهای مدرن نیویورک هم به امانت سپرده شد. اما پیکاسو اجازه ورود آن به کشورش را تا زمانی که اسپانیا از آزادی‌های اجتماعی و نهادهای دموکراتیک بهره‌مند گردد، نداد. سرانجام در سال 1981 گرونیکا به اسپانیا بازگشت و تاکنون در موزه ملی هنرهای زیبا، ملکه سوفیا، نگهداری می‌شود.

رنگ

پیکاسو این نقاشی را در طیفی از رنگ‌های خشک و سرد، خاکستری و سفید و سیاه کشیده است. این ترکیب رنگ ممکن است بازتاب نخستین مواجهه او با این اخبار در صفحه اول روزنامه‌ها و عکس‌های سیاه و سفید باشد و یا شاید از نگاه یک شاهد ماجرا اینگونه به ذهنش خطور کرده باشد. ویژگی مستند بودن این اثر بیشتر مورد تاکید قرار گرفته و توسط الگوهای بافت در مرکز نقاشی حس یک دستگاه چاپ روزنامه را ایجاد کرده است. در سرتاسر سطح نقاشی تداوم تضاد بین رنگ‌های سفید و سیاه به طور واضح قدرتی چشمگیر و انرژی جنبشی بصری را از حرکات ناهموار ایجاد کرده است.

پیچیدگی بصری

در کل ترکیب گرونیکا در نگاه اول، گیج‌کننده و بی‌نظم است و بیننده را به قلب اتفاقات سخت و ظالمانه پرتاب می‌کند. به نظر می‌رسد همه چیز در حال گداختن و ذوب شدن است. فضا فشرده و تاریک است. با انتقال خطوط فکری و چندین دید و نقطه نظر که ویژگی سبک کوبیسم قبلی پیکاسو است، تصاویر و اشکال روی هم افتاده و متقاطع و نامفهومند و این تشخیص مرز بین آن‌ها را مشکل ساخته است. بدن‌ها خارج از شکل طبیعی هستند و نصفه نیمه‌اند. شکل آن‌ها منفصل و تکه تکه است. به نظر می‌رسد که همه چیز در هم آمیخته و روی هم سوار شده‌اند. به نظر می‌رسد که خطوط زاویه‌دار و تند و تیزی که بکار رفته در بدن بقیه نفوذ کرده‌اند. اما با این حال نظم و ترتیب بصری خاصی دارند. پیکاسو با سازمان دادن آن‌ها در سه گروه عمودی، بین این اشکال توازن ایجاد کرده است. در حالی که اشکالی که در مرکز تصویر هستند با یک مثلث بزرگ نورانی تثبیت شده‌اند.

نماد گرایی

گرونیکا یک نقاشی بزرگ با ابعاد 5/3 متر در 5/7 متر است. با رنگ روغن و تم رنگ‌های خاکستری و سفید و مشکی. نقاشی پر است از نمادهایی که نشان دهنده رنج و عذاب هستند. عذاب مردم و حیوانات بی‌گناه. نمادها از چپ به راست تصویر عبارتند از :

گاو نر: گاو نر در تصویر با بدن سیاه و سر سفید کشیده شده است. و به خاطر وحشت و ترسی که اطرافش را فرا گرفته سراسیمه و حیرت زده به نظر می‌رسد. پیکاسو در جواب این سوال که قصد او از حضور حیوانات در نقاشی چیست، گفته است که حضور حیوانات به معنی نماد خوی وحشی‌گری و بی‌رحمی و ظلمت است.

مادری با کودک مرده اش: پایین گاونر، زنی نشسته که کودک مرده خود را محکم در آغوش گرفته و صورتش را رو به آسمان گرفته و گریه می‌کند. چشمان او به شکل اشک است. در واقع این تصویر تشبیهی است از مریم مقدس و مسیح هرچند که با جنگ لکه دار شده است.

پرنده: بین گاو نر و اسب پرنده‌ای در تاریکی محو شده است که چندان واضح نیست و فقط روشنایی مختصری از رنگ سفید دارد. این پرنده می‌تواند نمادی از صلح نقض شده باشد.

سرباز مرده: سربازی در این تصویر با بدن تکه تکه کشیده شده است. سر او ، یکی از بازوها و ساعد چپش در تصویر مشخص است. در یکی از دستانش یک شمشیر و یک گل نگه داشته است. تفسیر گل می‌تواند روزنه‌امیدی باشد در میان همه ویرانه‌ها و خرابی‌ها .

لامپ: لامپ در تصویر نماد دسیسه و توطئه و فریب است. همچنین نشانی از پیشرفت تکنولوژی است. به این خاطر که آلمان پیشرفت تکنولوژی جنگی خود را در این بمباران آزمایش کرد. اگر شما زبان اسپانیایی بلد باشید می‌دانید که کلمه "بامبیل" که برای لامپ به کار می‌برند بسیار شبیه کلمه "بمبا" است که برای بمب به کار می‌برند.

اسب: اسبی که در مرکز نقاشی وجود دارد به نظر می‌رسد که در حال افتادن است. سر اسب با دهان بازش واضح تر است اما انتهای بدنش با سایر شکل‌هایی مثال جمجمه انسان پوشانده شده است.

زن زانو زده: این تصویر نماد یک زن آسیب دیده و رنجور است. پای او کاملا واضح است و به نظر می‌رسد که شکسته است. زانوی او خونریزی دارد در حالی که او سعی دارد با دست جلوی خونریزی را بگیرد.

زنی در چراغ: صورت این زن که به شکل چراغی درآمده تصویر را روشن کرده است. ظاهرش حیرت زده و گیج و سردرگم است. این زن نمادی است از روح جامعه اسپانیا.

مرد التماس کننده: مردی که در انتهای سمت راست تصویر وجود دارد به نظر می‌رسد در حال التماس کردن رو به آسمان است. شاید به جنگنده‌های آلمانی التماس می‌کند که بمباران را متوقف کنند. تصویر او نمایش قدرتمندی است از احساس ضد جنگی که در نقاشی وجود دارد.

شما می توانید آثار پیکاسو و دیگر بزرگان دنیای هنر را در گالری آنلاین آرتیبیشن با بهترین کیفیت تماشا کنید.